

Arabský svět II

Jihoarabská království

- Státy staroorientálního typu mezi Rudým mořem a Adenským zálivem
- Od S k J:
- Ma'ín, Sába, Katabán, Hadramaut

Sába

- Bible: obchodníci s kadidlem, kořením, zlatem, drahokamy, vzácnými dřevy
- „královna“ ze Sáby: Král I 10
- První vlastní nápisy – starší než asyrské prameny
- Řecké prameny z helénistického období

Vláda

- Božstvo
- Mukarribové (sídlo Sirwáh)
- Koncem 5. stol. Karib il Watar II. titul malik, sídlo Ma'rib.
- Velký měsíční chrám
- Malikové měli sochy (egyptský viv) a datovalo s podle nich
- Karib--kajl

Obživa

- Závlahové zemědělství. U Ma'ribu od 8. stol. přehrada (asi 1600 ha půdy)
- Na výstavbu závlahových zařízení a vodovodů dohlíželi kabirové
- Pěstování vonných dřevin a jiných látek
- Artemidóros (u Strabóna) píše o přebytečných ovoce
- Plinius St. hovoří o množství stromů, medu a vosku
- Obchod, zejména karavanní
- Těžba nerostů
- Půda z většiny v rukou panovníka, chrámů a privilegované vrstvy

Společnost a právo

- Většinu spol. tvořili osobně svobodní lidé, připoutaní k pronajaté půdě (adám)
- Privilegovaní vlastníci půdy
- Obchodníci
- Vojáci
- Otroci
- Odbourání krevní msty a zásady kolektivní viny

- Města a chrámy
- Hradby, městské rady, honosné domy, chrámy a paláce
- Agatharchidés (kolem r. 132 př. n. l.): o bohatství soukromých domů (zlaté nebo stříbrné sloupy se stříbrnými hlavicemi, stny vykládané zlatem, stříbrem, drahokamy, zlaté jídelní náčiní, dveře zdobené drahými kovy
- Budování silnic
- Obdélník s apsidou, eliptický tvar (Měsíc, Slunce, Venuše)
- V hlavním chrámu Sáby (tehdy slunečním) se podle Theofrasta (372-287) shromažďovala sklizeň myrhy a kadidla, z níž si kněží ponechávali třetinu
- U chrámů hrobky podobné mastabám nebo stupňovitým pyramidám
- Monumentální památky stavěny bez pojiva
- Archeologie potvrzuje výpovědi pramenů

Vrchol moci Sáby

- Kolem r. 400 př. n. l.
- Snaží se sjednotit celý jih poloostova
- Moc zasahuje do Etiopie, severního Hidžázu, oázy Tajmá
- Ve 2. stol. Si podrobuje Ma'ín

Ma'ín

- Počátky zhruba stejné jako Sába
- Hl. m. Karnaw
- Uctíván Athtar a Wadd

Katabán

- Hl. m. Tamná
- Dědiční králové s titulem tobba
- Podléhaly mu kmeny Himjarců

Hadramaut

- Hl. m. Šabwat
- Uchoval si dlouho samostatnost vedle himjarsko-sabejské říše

Himjarská éra

- Ke konci 2. stol. himjarské kmeny ovládly Katabán
- Vzestup jejich říše: přeložení obchodních cest do Indie z pevniny na moře (Eudoxos z Kyziku podnikl ve službách Ptolemaiovců plavbu z Egypta do Indie)
- Pod tlakem himjarské rozpínavosti část obyv. z jižní Arábie do Etiopie (Habešané).
- Podlehl jim i Sába
- Ve 4. stol. n. l. sjednotila himjarská říše celý jih poloostrova
- R. 525 jej ovládla Etiopie (Abraha)
- R. 575 Persie

Náboženské poměry

- Od 4. stol Etiopie v souladu s římskými zájmy šíří křesťanství, Persie judaismus

Sokotra, Bahrajn

- Sokotra – „Ostrovky blažených“
- Bahrajn – vlivy z Mezopotámie a Indie, ve 3. tis. Tu vzniká nejstarší chrám celé Arábie